

Pag-ila sa Insakto nga Pamaagi sa Pag-istorya Base sa Nagkalain-lain nga mga Katuyuan

Unang Buluhaton

Direksiyon: Basaha ang seleksiyon. Tubaga ang mga pangutana bahin sa seleksiyon nga anaa sa Unang Pagtantiya.

Ang Isla sa Camiguin

Ang Camiguin usa ka gamay nga isla. Aduna kini lima ka lungsod nga malambuon. Taliwala sa pagkagamay nga isla, kini maanindot ug puno sa mga natural nga gasa sa kinaiyahan sama sa bugnaw nga tubig sa Sto. Niño Swimming Pool, init nga tubig sa Ardent Hot Spring, mga maanindot nga busay, tin-aw nga tubig sa dagat, puti nga isla, ug tam-is nga Lanzones.

Labaw sa tanan, ang mga tawo nga nagpuyo dinhi maabi-abihon ug matarong.

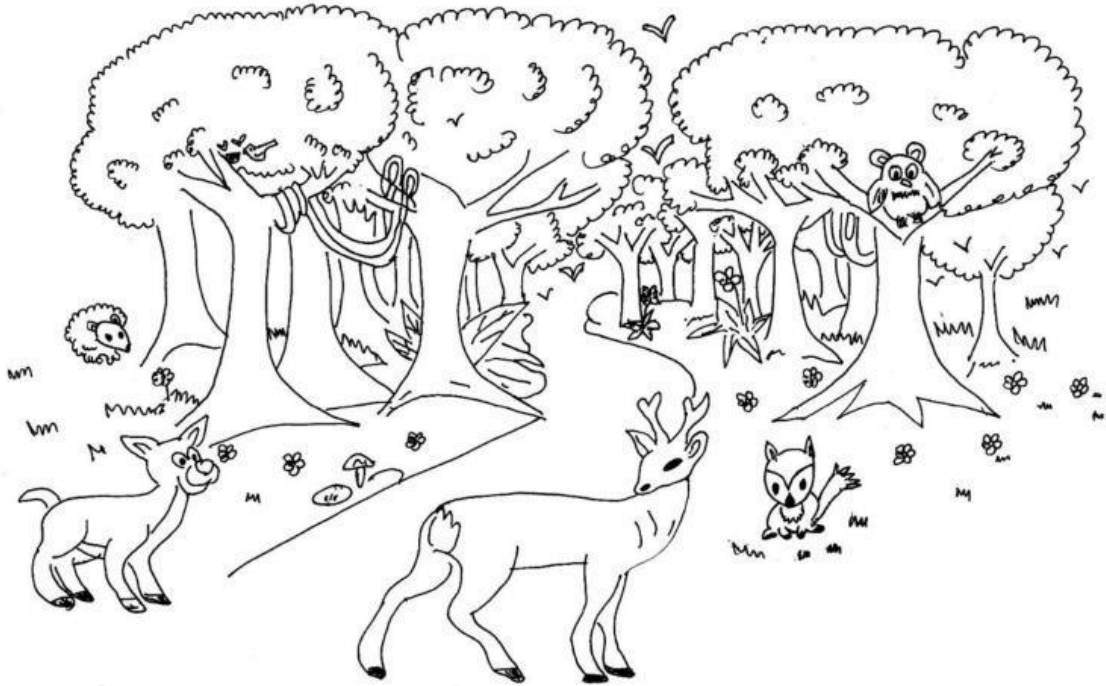
Unang Pagtantiya

Direksiyon: Basaha ang mga pangutana ug pilia ang hustong tubag. Pilia ang letra sa ensaktong tubag.

1. Unsa ang katuyoan sa tagsulat sa seleksiyon nga “ Ang Isla sa Camiguin”?
 - a. pag-lingaw
 - b. pagpahibalo
 - c. paghatag impormasyon
2. Unsa ang ulohan o title sa seleksiyon?
 - a. Ang Isla sa Camiguin
 - b. Ang mga Tawo sa Camiguin
 - c. Ang mga Maanindot nga Gasa sa Kinaiyahan
3. Giunsa paghulagway ang mga tawo sa Isla sa Camiguin?
 - a. Mga buotan ug adunay respeto
 - b. Maabi-abihon ug matarong
 - c. Puno sa gugma ug kadasig
4. Pila ka lungsod ang anaa sa Camiguin?
 - a. unom
 - b. walo
 - c. lima

Ikaduhang Buluhaton

Direksiyon: Basaha ang parapo/paragraph.

Ang Kakahuyan

Ang kakahuyan puloy-anan sa mga hayop ug mga maanindot nga mga bulak. Dako kini gikatabang sa atong kinaiyahan sama sa pagpugong sa baha ug *landslide*, ug paghatag sa presko nga hangin.

Busa ato atimanon ang atong kakahuyan. Dili nato pamutlon ang mga kahoy. Motabang kita sa pagbantay para dili maabusaran sa mga tawo nga *illegal* nga mamutol og kahoy. Aron dili mawad-an ug pinuy-anan ang mga hayop ug mga maanindot nga mga bulak ug uban pang tanom.

Ikaduhang Pagtantiya

Direksiyon: Tubaga ang mga pangutana mahitungod sa seleksiyon nga imong nabasa sa Ikaduhang Buluhaton. Pilia ang letra sa ensaktong tubag.

1. Unsa ang tumong sa tagsulat sa iyang pagsulat sa seleksiyon mahitungod sa kakahuyan?
 - a. magpahibalo
 - b. mag-agni
 - c. maglingaw
2. Base sa seleksiyon, nganong atong atimanon ang kakahuyan?
 - a. nagtabang kini sa pagpugong sa baha ug *landslide*
 - b. daghan ang magsuroy sa kakahuyan
 - c. daghan ang pagkaon didto
3. Base sa gibasa nga seleksiyon, unsa ang buhaton aron maatiman ang atong kakahuyan?
 - a. dili pamutlon ang mga kahoy ug magtabang pagbantay niini nga dili maabusaran sa nga *illegal* nga mamutol sa mga kahoy
 - b. dili maglabay sa basura sa kakahuyan
 - c. dili manguha ug mga buwak sa kakahuyan

Ikatulong Buluhaton

Direksiyon: Basaha ang mga parapo/paragraph ug ilha ang katuyuan sa tagsulat niini.

a. Pag- agni	c. Paghatag impormasyon
b. Magpahibalo	d. Magtudlo

1. “Nag-agni ako kaninyo sa pagtambong sa *meeting* nga pagahimuon sa eskuylahan. Hisgutan ta ang mahitungod sa duol na nga pag-abli sa klase sa October 5, 2020. Hinaut nga makatambong kamo niini,” pag-ingon sa principal sa usa ka eskuylahan ngadto sa mga ginikanan.
2. Si Nanet nagpatudlo sa iyang mama kung unsaon pag-lung-ag. Miingon iyang mama, “sige ang imong buhaton mao kini; Una, magkuha sa bugas gamit ang sukdanan ug ibutang sa kaldero. Ikaduha, imong hugasan ang bugas. Ikatulo, itak-ang ang kaldero sa lutuanan. Ikaupat, bantayan kini hantod magbukal ang tubig, ug hinayan ang kalayo hantod maluto”.
3. Nganong kinahanglan man nato atimanon ang atong kakahuyan? Tungod kay ang kakahuyan naghatag ug daghan benepisyo sa katawhan. Nagprotektar kini kanato sa baha ug *landslide*. Naghatag kini og presko nga hangin. Nagtabang kini nga makontrol ang pagdaghan sa *carbon dioxide* sa palibot. Puluy-anan kini sa mga hayop, buwak ug uban pa nga mga talamnon. Gasa kini sa kinaiyahan kanato nga mga katawhan.

Pagtantiya

Direksiyon: Basaha ang seleksiyon, unya pilia ang letra nga nagsulti sa katuyoan sa tagsulat o *author*.

- a. magpahibalo / magtudlo
- b. maghatag impormasyon
- c. mag-agni
- d. maghatag lingaw

1. Nag-agni ako kaninyo sa pagtan-aw sa Pag- indigay sa Pag-awit o *Singing Contest* nga pagahimuon sa atong plasa karon sa umaabot nato nga kapistahan. Hinaut nga makatambong kamo niini aron mabibo kini nga okasyon.
2. Si Ana nagpatudlo sa iyang mama kung unsaon ang insakto nga paghugas sa kamot. Miingon iyang mama, "sige ang imong buhaton mao kini; Una, basaon sa tubig ang imong kamot. Ikaduha, sabunan kini. Ikatulo, kuskuson pag-ayo aron mawala ang mga hugaw. Ikaupat, samtang kamulo sabon, mokanta sa *Happy Birthday*".

3. Ang iro usa ka suod nga higala sa tawo. Andam kini nga magbantay sa atong seguridad sa balay. Mosunod kini sa unsa man ang sugo o ipabuhat kaniya. Aduna kini kinaiya o batasan nga magprotekta sa tawo nga maoy nag-atiman kaniya sa bisan unsa nga delikado nga sitwasyon.
4. Para kanunay nga himsog o *healthy* ang atong panglawas mao kini ang buhaton; ehersisyo kada adlaw, maligo adlaw-adlaw, mokaon og mga pagkaon nga puno sa sustansya.
5. Base sa report sa DOH nagkadaghan ang mga natakdan sa sakit nga COVID- 19. Tungod niini kanunay nila gipahinumduman ang mga katawhan nga sundon ang mga *health protocols* sama sa pagsuot ug *face mask* labi na kung moadto sa gawas, kanunay nga paghugas sa kamot, sundon ang *social distancing*. Kining tanan nga mga pahimangno kinahanglang sundon aron malikayan ang pagtakod sa mao nga *virus*.